

Handläggare:
Katarina Höök
08 508 18 138

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2017-06-15

Granskning av rätt till heltid i förskolan

Svar på skrivelse från M och L

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på en skrivelse från Moderaterna och Liberalerna om granskning av rätt till heltid i förskolan.

Kerstin Sandström
stadsdelsdirektör

Ingalill Gustavsson
avdelningschef

Sammanfattning

I en skrivelse till stadsdelsnämnden har Moderaterna och Liberalerna efterfrågat förvaltningens bedömning av effekten av kommunfullmäktiges beslut om rätt till heltidsomsorg för barn vars vårdnadshavare är föräldraledig när barnet fått ett yngre syskon.

Förvaltningen har gjort en intern utredning med mätdatum 1 april som visar att 44 procent av de vårdnadshavare som är föräldralediga med småsyskon har valt att utöka sitt äldre barns vistelse på förskolan till heltid. Vår bedömning är att sannolikt fler vårdnadshavare på sikt kommer att göra det valet. Förskolans personal rapporterar om en upplevd högre arbetsbelastning till följd av det nya regelverket.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för förskola och fritid.

Bakgrund och skrivelsens innehåll

Vid stadsdelsnämndens sammanträde den 2 februari i år fick förvaltningen i uppdrag att bereda en skrivelse från Moderaterna och Liberalerna om granskning av rätt till heltid i förskolan. Partierna önskar få utrett hur barnen, personalen och verksamheten i stort påverkas av att barn till föräldralediga nu har rätt att vara heltid i förskolan istället för som tidigare max 30 timmar i veckan. De vill också veta om förvaltningen återkommande kan rapportera effekterna av detta till nämnden, till exempel i anslutning till höstens delårsbokslut.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utbildningsförvaltningens undersökning

Utbildningsnämnden har av kommunfullmäktige fått i uppdrag att följa upp konsekvenserna av fullmäktiges beslut att föräldralediga har rätt till heltidsomsorg för det nya barnets äldre syskon. Utbildningsförvaltningen har genomfört två stadsövergripande stickprovsundersökningar. Mätningarna gjordes i januari och mars med följande genomsnittresultat för staden.

- Andelen barn vars vårdnadshavare var föräldralediga med yngre syskon som gick på heltid på förskolan ökade från 16 procent i januari till 44 procent till mars månad.
- Tillskottet av antal heltidsbarn motsvarar 0,8 barn per avdelning.

Det finns olika anledningar till att familjer väljer att ha sina barn på förskola på deltid. Det går inte att utläsa i stadens rapportsystem hur många av dessa deltidsavtal som avser familjer där en vårdnadshavare är hemma och är föräldraledig. Utbildningsförvaltningens stickprovsundersökning innebar att informationen inhämtades genom manuell rapportering, via stadsdelsförvaltningarna, från förskolepersonal som känner till om berörda är föräldralediga med yngre syskon. Om man fortsättningsvis vill veta hur många deltidsavtal som rör barn vars vårdnadshavare är föräldralediga förutsätter det en tidsödande och inte kvalitetssäkrad manuell insamling av data.

Förvaltningens egen undersökning

Farsta stadsdelsförvaltning har gjort en egen manuellt baserad undersökning med mätdatumet 1 april för att få en bild av hur många vårdnadshavare som är föräldralediga med yngres syskon som har utnyttjat den nya möjligheten att låta det äldre barnet gå på heltid. Vart tionde barn på förskolan har föräldralediga vårdnadshavare som är hemma med småsyskon. Den 1 april hade 44 procent av den målgruppen önskat utöka till heltidsvistelse för sina äldre barn som går på förskola. (Det är samma resultat som stadens genomsnittliga resultat för mars månad).

En jämställdhetsanalys av resultatet av undersökningen visar att det bland familjer där det äldre syskonet är en pojke har 59 procent deltidssavtal, och bland familjer där det äldre syskonet är en flicka har 53 procent deltidssavtal.

Det har gått en kort tid sedan reformen genomfördes, men för varje månad har det tillkommit fler familjer som har valt att ha heltidssavtal för sina barn. Förskolecheferna rapporterar dock om en viss gradskillnad av intresse för heltidssvistelse, vilket även kan avläsas i Farstas interna enkätundersökning. I Fagersjö är det få familjer som har valt att gå upp på heltid, medan intresset varit betydligt högre i Tallkrogen, Gubbängen och Sköndal.

Förskolornas personal som har svarat på den interna enkäten rapporterar om en upplevelse av högre arbetsbelastning till följd av det nya regelverket. En återkommande kommentar i enkäterna rör konsekvenser för personalen. Jämfört med tidigare är det idag fler barn på plats på förskolan innan klockan 09.00 och efter 15.00, vilket motsvarar den tidsperiod då majoriteten av de tidigare deltidssbarnen var på förskolan. Fler barn kommer idag till frukost och fler barn är kvar efter klockan 16.00 vilket kräver mer personalinsatser. Den ökade arbetsbelastningen har enligt personalen lett till schemaändringar och/eller omstrukturering av arbetsuppgifter.

Förvaltningens föreslår att stadens utlovade fortsatta uppföljning av reformen får ge svar på frågan om det är möjligt att återkommande rapportera om effekterna av den ökade möjligheten att välja heltidsomsorg. Förvaltningen kommer att sammanfatta utbildningsförvaltningens resultatuppföljning i kommande tertiärrapporter och verksamhetsberättelser.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Bilaga

Skrivelse från M och L med förslag om granskning av rätt till heltid i förskolan